

[Udenrigsministeren.]

har i efteråret 1973 indtaget deres pladser i FN som fuldgyldige medlemmer af verdensorganisationen. Normaliseringen mellem Forbundsrepublikken og dens østlige naboer er fortsat med oprettelse af diplomatiske forbindelser med Tjcekoslovakiet og udveksling af faste repræsentanter med DDR.

35 lande i Genève og 19 lande i Wien forhandler om at omsætte viljen til afspænding i konkrete og praktiske resultater.

Konferencen i Genève om sikkerhed og samarbejde i Europa, som er en fortsættelse af vedtagelserne på udenrigsministermødet i Helsingfors i juni måned 1973, er nu midt i redaktionsarbejdet.

Det er derfor vanskeligt at udtale sig om, hvad der kan opnås enighed om. Fra dansk side har vi på konferencen i særlig grad virket for beslutninger om styrkelse af menneskerettighederne, en bedre udøvelse af de grundlæggende frihedsrettigheder og øget kontakt mellem mennesker.

Det bedste middel mod frygt og mistillid er større åbenhed og større viden om andre folks tankegang og livsform.

Det er ikke realistisk at vente, at en sådan konference bliver et epokegørende gennembrud, men den kan blive et bidrag til gradvis at overvinde de kunstige skillelinier mellem Europaa lande.

Det er ikke de vestlige landes mål at ændre de østlige landes samfundsform, men vi kan heller ikke være tilfredse, hvis konferencens resultat alene skulle blive en bekræftelse af tingenes tilstand.

Vi har gode erfaringer med den multilaterale samarbejdsform. Den opfølgning, som vi er gået ind for, må derfor indrettes således, at der fortsat er multilateral kontakt, og således at den multilaterale proces i Øst-Vestforholdet kan videreføres i form af et nyt møde om nogle år, når vi har grundlag for at vurdere resultaterne af den første konference.

Efter langvarige forberedende drøftelser blev forhandlingerne om gensidige og balancerede styrkereduktioner i Europa indledt i Wien i oktober sidste år. De forberedende drøftelser viste, at der var enighed mellem Øst og Vest om at tilstræbe såvel egentlige reduktioner som hermed forbundne foranstaltninger til formindskelse af risikoen for konflikt.

Det danske synspunkt er, at en politisk afspænding i Europa må ledsages af en effektiv reduktion af det betydelige militære potentiel, som står over for hinanden i Europa, med henblik på en forbedring af sikkerheden for alle berørte parter.

Selv om forhandlingerne utvivlsomt vil blive langvarige, giver de første måneder håb om, at de kan føre til positive resultater. Der har hos alle parter været vilje til afspænding og tålmodighed over for arbejdet.

Tingets medlemmer vil alle være bekendt med hovedtrækkene i den politiske udvikling i Mellemøsten, hvorom regeringen løbende har holdt det udenrigspolitiske nævn orienteret.

Situationen i dag karakteriseres først og fremmest af den mæglingsproces, som forestås af USA, og som allerede befinder sig i en fremskreden fase. Overhovedet synes der i dag større anledning end på noget tidligere tidspunkt i mange år til at se med forhåbning på mulighederne for tilvejebringelse af en varig og retfærdig fred i Mellemøsten. Vejen frem er dog lang og vanskelig, og mange helt afgørende problemer venter endnu på deres løsning.

Der er grund til at anerkende USAs indsats i dette spørgsmål og betydningen af, at der også fra europæisk side vises forståelse for de vanskeligheder, løsningen af denne vigtige opgave har stillet den amerikanske regering over for.

Danmarks forhåbninger til en varig og retfærdig løsning på Mellemøstkonflikten har fundet udtryk i vores tilslutning til sikkerhedsrådets resolutioner nr. 242 fra 1967 og nr. 338 fra 1973, til de ni's erklæring af 6. november og til udtalelserne fra det europæiske topmøde i København i december 1973. Det er vort indtryk, at dette grundlag for Danmarks Mellemøstpolitik, hvorom et bredt flertal samler sig i denne sal, samtidig repræsenterer en uddybet forståelse for de mange og vanskelige problemer i hele dette spørgsmål og som sådan anerkendes og forstås også af konfliktens parter.

De bidrag, Danmark vil kunne yde til en konstruktiv løsning, er ifølge sagens natur begrænsede. Der skal ikke herske tvivl om vor beredvillighed hertil, om og når en dansk indsats måtte vise sig mulig.

Der består en fælleseuropæisk interesse i